

Leskeneläkettä ei saa rajata määräaikaiseksi

Eläkeliiton vanhusasiamies Irene Vuorisalo oli kuultavana eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnassa perhe-eläkeuudistuksesta (HE 66/2021 vp) 21.5.2021. Kyseessä on lakiehdotusten kokonaisuus, jonka toteutuessa leskeneläkkeen kesto rajattaisiin kymmeneen vuoteen tai siihen, kunnes yhteinen, lapseneläkettä saava lapsi täyttää 18 vuotta.

Lisäksi myös avopuolisoille tulisi mahdollisuus leskeneläkkeeseen ja huoltajansa menettänyt lapsi saisi lapseneläkettä 20-vuotiaaksi asti. Esitetyt muutokset leskeneläkkeen keston rajaamisesta vaikuttavat vuonna 1975 ja sen jälkeen syntyneisiin leskiin, jos edunjättäjä kuolee ehdotettujen lakien tultua voimaan. Muutokset eivät koskisi maksussa olevia leskeneläkkeitä eivätkä ennen vuotta 1975 syntyneitä leskiä.

Leskeneläkkeen rajaamiselle määräaikaiseksi ei ole olemassa perustetta. Esityksen epäkohta on, että sen tiedetään lisäävän vaikeassa asemassa olevien iäkkäiden leskien viimesijaisen toimeentuloturvan tarvetta ja heidän riippuvuuttaan perusturvasta. Silti sitä ehdotetaan toteutettavaksi.

Eläketuloa pienennettäisiin vaiheessa, jossa eläkkeellä olevalla ei ikänsä puolesta ole laajamittaisia keinoja muilla tavoin kasvattaa tulojaan ja jossa iän karttumisen myötä palveluiden tarve ja terveydenhuoltomenot kasvavat. Leskeneläkkeen määräaikaistaminen pienentäisi eläkettä jokaisessa leskien tuloryhmässä. Erityisesti se lisäisi pienituloisuusrajan alapuolella elävien leskien määrää. Esitys kasvattaisi julkisia menoja siirtämällä kustannuksia työeläkejärjestelmästä valtion ja kuntien eli veronmaksajien maksettavaksi. Rajaaminen määrävuosiin lamaisi iäkkäiden ostovoimaa. Leskeneläkemeno ei ole merkitsevä eläkejärjestelmän kestävyuden kannalta (5,7 milj. euroa kokonaiseläkemenosta vuonna 2020).

Lisäksi Eläkeliitto on lähestynyt kaikkia kansanedustajia kansalaisviestillä 1.6.2021. Viestin yksi aihe oli, että leskeneläkkeen rajaamisesta tulee pidättäytyä.

Vanhusasiamies otti 2.6.2021 kantaa myös Helsingin Sanomissa siihen, ettei leskeneläkettä ei tule rajata määräaikaiseksi.

Eläkeliiton vanhusasiamies Irene Vuorisalo

Puh. 040 725 7152